

**ALVDAL KOMMUNE
TYNSET KOMMUNE**
ENHET FOR LANDBRUK OG
MILJØ

NYHETSBREV 3/2019

I nyhetsbrev 3/2019 kan du bl.a. lese om:

- Alt om søknadsfristene i forhold til produksjons- og avløsertilskudd, samt RMP-omgangen – frist er 15/10 for begge deler
 - Frist for beitelagssøknader 15/11
 - Skogbruksnytt
 - Grovfôrseminaret – nå en del av Biotown den 7/11
 - Landbruksplast – til nytte og besvær – tips på veien!
 - og mye, mye mer ...

Postadresse
Gjelen 3
2560 ALVDAL

Besøksadresse
Storsteigen VGS
E-post: postmottak@alvdal.kommune.no

Telefon
62 48 90 00

Org.nr: NO 939984194 MVA
Bankgiro: 1895.06.00140
Kto.skatt: 7855.05.04382

SØKNAD OM PRODUKSJONSTILSKUDD DEL II – FRIST 15.10.19

Søknad om produksjonstilskudd del I hadde søknadsfrist 1. mars 2019, men nå er det søknad om produksjonstilskudd **del II** som gjelder!

Link til innlogging finner du bl.a. på landbruksdirektoratet sin nettside. Fristen er egentlig 15. oktober, men det vil i år være mulig å søke f.o.m. 16. oktober t.o.m. 29. oktober uten å få trekk. Det vil imidlertid IKKE være mulig å søke senere.

Nå kan du søke om:

- tilskudd til avløsning ved ferie og fritid for 2019
- areal- og kulturlandskapstilskudd
- tilskudd for husdyr (unntatt ammegeit og sau)
- tilskudd til økologisk areal og husdyrproduksjon
- tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser
- tilskudd for dyr på beite
- tilskudd for dyr på utmarksbeite
- driftstilskudd til mjølkeproduksjon
- driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon

Det fins mye informasjon og hjelp å hente i veilederen som er utforma av landbruksdirektoratet.

- Telledato: 1. oktober
- Søknadsfrist: 15. oktober
- Frist for å endre opplysninger i innsendt søknad: 29. oktober 2019
- Frist for å etterregistrere avløserutgifter og dyr på utmarksbeite: 10. januar 2020

Noen viktige endringer etter årets jordbruksforhandlinger:

- Ikke lenger tilskudd til gammelnorsk spælsau som bevaringsverdig husdyrrase
- Max. avløsertilskudd økt til kr 83 400
- Max. tilskudd til husdyr pr foretak kr 530 000 (reduert fra kr 560 000)
- Mulig for foretak å krysse av for å få påminnelse om etterregistreringsfristen

Noen påminnelser:

- **Areal:** søk bare på det arealet som er **høstet** i 2019. Areal som ikke er høstet skal føres under «Ikke i bruk» eller «ute av drift».
- **Storfe:** sjekk at dyretallet ditt stemmer med husdyrregisteret før du søker. Logg inn i Husdyrregisteret via Altinn. Hvis du har avvik som kan forklares (dødfødsler mv.) skriv det gjerne i kommentarfeltet i søknaden, hvis du har store avvik finn ut hvor «feilen» ligger og rett opp hvis det er mulig (sent rapporterte kalvinger mv.)
- **Mjølkeku/ammeku** – husk at bare kyr du har på telledato, som det er maks 15 måneder siden siste kalving som skal føres som ku. Hvis det er lenger siden kalving skal kua føres opp som «øvrig storfe» selv om den fortsatt mjølker.

REGIONALT MILJØTILSKUDD – SØKNADSRIST 15.10.19

Dersom du ikke allerede har gjort det, kan du nå søke om RMP-tilskudd. Du kan søke ved å gå til: <https://www.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/soknad-om-regionalt-miljotilskudd/>

Miljøtilskuddsordningen er på mange områder endret i forhold til den vi kjenner fra tidligere. Miljøprogrammet for Hedmark er fra 2019 slått sammen med Oppland sitt, og mange av de nye ordningene er en miks av de tidligere ordninger i de to fylkene. I og med at ordningen i år er ny, er det ikke mulig å hente inn inntegnede tiltak fra tidligere søknad. Eget og leid areal må legges inn med gårds- og bruksnummer, og tiltakene du søker om må tegnes inn i kartet i søknaden på nytt. Her er noen av tiltakene det kan søkes tilskudd til:

Foto: Randi Brænd

- Drift av seter (= melkeproduksjon på seter minst 6 uker)
- Skjøtsel av kulturhistoriske områder (= seterareal og dyrkingsfelt i fjellet)
- Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel – NB! betydelige endringer, se presiseringer lenger ned på siden!
- Beiting av biologisk viktige arealer (hagemark, naturbeitemark mv.)
- Beiting av verdifulle innmarksbeiter (sjekk naturbase.no)
- Ingen jordarbeiding om høsten (åpenåkervekster)
- Drift av bratt areal (gjelder bare fulldyrket og overflatedyrket areal, men både slått og beite)

Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel – noen presiseringer

Du kan søke på ulike tiltak på forskjellige areal, men det kan bare innvilges tilskudd for et av de tre første tiltak pr areal pr år. Det er flere ordninger å søke på:

Ordning	Sats	Krav	
1. Bredspredning på etablert eng i vår- og vekstsesong (§20)	Kr 50/daa	Felles for 1, 2 og 3: - arealet må høstes etter siste spredning - må spres min. 5 kg/tot-N pr da. - foretaket må ha gyldig gjødslingsplan og spredenotater	All gjødsel som spres må spres i vekstsesongen
2. Nedfelling/nedlegging, åker og eng (§21)	Kr 60/daa		
3. Rask nedmolding åker og eng (§22)	Kr 50/daa		
Tilskudd for bruk av tilførselsslange (§23)	Kr 45/daa	Bruk må dokumenteres ved eie eller leie	I tillegg til 1, 2 eller 3.

Vær obs. på at dersom du skal høstpløye et areal, og spre gjødsel på dette, så faller muligheten for å søke på ordning 1. *spredning på etablert eng i vår- og vekstsesong* bort, fordi arealet ikke blir høstet etter spredning.

Erfaringsmessig vet vi at det kan ta tid å fylle inn denne søknaden, så vi oppfordrer alle til å starte søkinga i god tid og ta kontakt med oss hvis du trenger hjelp. Husk å ta med det du trenger for innlogging på altinn hvis du tar turen til landbrukskontoret.

Tilskuddet vil etter planen bli utbetalt i mars 2020.

DRIVEPLIKT OG AVTALER OM JORDLEIE – PÅMINNELSE!

Jf. jordlovens § 8 er alle som eier jordbruksareal pålagt driveplikt. Jordbruksareal er fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite. Driveplikten kan oppfylles på 2 måter, enten ved at eieren driver jorda sjøl eller ved at man leier bort jorda.

Ved eventuell bortleie er det krav om skriftlig avtale mellom bortleier/leietaker. Avtalen skal ha en varighet på minimum 10 år av gangen. Når avtalen er inngått, skal eier sende kopi av avtalen til kommunen.

Les mer om driveplikt og jordleie på Landbruksdirektoratets nettside:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/eiendom-og-skog/eiendom/driveplikt#utleie-av-jord>

Uansett om du er utleiere eller leietaker – ta kontakt, så sender vi over eksempler på jordleieskjema.

GJØDSELPLANLEGGING

Det er som kjent krav om gjødselplan for alle foretak som disponerer jordbruksareal og som har mer enn 5 GDE (gjødseldyrenheter). Det er et krav om årlig gjødslingsplan som skal være utarbeidet **før** våronna/veksts sesongen starter. For mer innhold og krav til gjødslingsplan vises til forskrift om gjødslingsplanlegging:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1999-07-01-791?q=gjodslingsplan>

Dersom det ved kontroll oppdages at gjødslingsplan mangler eller er mangelfull, blir det foretatt avkorting i tilskuddsbeløpet:

For manglende gjødslingsplan er normen at det avkortes 20 % av areal- og kulturlandskapstilskudd og 20 % til på grunn av feilopplysninger. Dette hvis du har kryssset ja i søknaden om produksjonstilskudd for at du har gjødslingsplan og du skulle ha kryssset nei.

Ved søknad om tilskudd til generelle miljøtiltak (RMP) er det også krav om at du skal ha gjødslingsplan. Mangel av plan eller en plan med store mangler kan i verste fall medføre opptil 100% avkorting av tilskuddet, så det lønner seg å få utarbeidet gjødslingsplan!

JORDPRØVER – HAR DU NYE NOK, ELLER MÅ DU TA NYE?

Alle foretak som søker produksjonstilskudd i jordbruket skal utarbeide årlig gjødslingsplan. Dersom et foretak som søker produksjonstilskudd ikke har gjødslingsplan skal tilskuddet avkortes, jfr. *Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket* § 11.

De viktigste kravene til en gjødslingsplan er at

- planen skal utarbeides **før** hver veksts sesong
- planen skal omfatte **alt** jordbruksareal foretaket disponerer
- jordprøver skal ikke være eldre enn 4 – 8 år. For eng er det normalt nok med jordprøver nyere enn 8 år
- for leiejord skal det foreligge jordprøver senest fra og med 2. leieår
- planen skal legge opp til en forsvarlig mengde gjødsel på alt areal

Har du jordprøver eldre enn 8 år? Da må du ta nye nå i høst!

Her er en lenke til video fra NLR Agder med hvordan man tar ut prøver -

<https://grovfornett.nlr.no/fagartikler/jordprovetaking/>

Kontakt evt. NLR Innlandet på Tynset for hjelp til jordprøvetaking og innsending/analyse + utarbeidelse av gjødslingsplan.

TILSKUDD TIL DRIFT AV BEITELAG – FRIST 15.11.2019

Det er beitelaget som kan søke tilskudd (representant for beitelaget – som oftest leder).

Vilkår for tilskudd:

- Beitelaget må være registrert som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret (ikke lenger BA).
- Beitelaget må ha som hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Tilskuddet blir gitt til organiserte beitelag der medlemmene samarbeider om slipp, tilsyn og sanking av dyr på utmarksbeite. Ordningen gjelder også for dyr som blir sluppet på utmarksbeite, men som holdes inne eller på innmarksbeite om natta, for eksempel mjølkekyr på seter.

Det gis tilskudd til storfe/hest og småfe, og gis pr dyr som har blitt sluppet på utmarksbeite. Foreløpige satser er kr 43 pr storfe/hest og kr 19 pr småfe. Her er link til side med mer informasjon: <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/regionalt-miljotilskudd/organisert-beitebruk#hvordan-soeke->

SPREDNING AV HUSDYRFGJØDSEL

Vi er inne i ei tid av året som vi erfaringsvis får mange henvendelser fra dere brukere med spørsmål om hva som er lov. I tillegg kommer det spørsmål fra enkelte private naboer/fritidsbeboere som lurar på det samme ...

Det er [Forskrift om gjødselvarer av organisk opphav](#) som gir regler for spredning av husdyrgjødsel. Uansett dato er det ikke tillatt å spre husdyrgjødsel på snødekket eller frossen mark. For den som driver med høstspredning og skal pløye eller harve ned gjødsla oppfordres til å sjekke tele i bakken med spett før spredning starter. Får du ikke ned spettet får du neppe ned plogen heller.

VIKTIGE DATOER ER:

- 1.september - spredning uten nedmolding/nedfelling på eng og annen grøde skal gjøres så tidlig i vekstsesongen at det er mulighet for betydelig gjenvekst som høstes eller beites, og skal gjøres seinest innen 1. september.
- 1.november - fram til og med 1. november er det tillatt å spre husdyrgjødsel med nedmolding (eks. pløying eller harving), såfremt det ikke er snø eller frossen mark. Møkka må moldes ned innen 18 timer.

Dette er datoene for hva som er lovlig og ulovlig. Vær klar over at det er **andre frister og andre regler i forhold til å være berettiget tilskudd i RMP for miljøvennlig spredning.**

Husdyrgjødsel som spres på snødekke, eller husdyrgjødsel som spres på frossen mark gir stor fare for forurensning ved at alt renner ut i vassdrag ved regn eller smelting. Ved tele i bakken er det om du faktisk får ned plogen og rent praktisk får molda ned det som er spredd som avgjør hva som lovlig og ulovlig. Er du i tvil på om spredning av husdyrgjødsel er tillatt så ta en telefon

til landbrukskontoret. Vi vil prøve å ha en praktisk tilnærming til hva som er tillatt og hva som er forbudt. Poenget er å unngå forurensning. Løsningen dersom vinteren kommer brått på og noen ikke får tømt lageret tilstrekkelig ned før vinteren er å låne lagerkapasitet hos en nabo el. Det er ikke en grei løsning å kjøre ut møkka i snøen eller ut på et frossent jorde.

Alle oppfordres til å følge regelverket slik at vi slipper kjedelige saker med avkorting i produksjonstilskudd og/eller anmeldelser, og i tillegg vil dette være dårlig omdømmebygging for den enkelte og for næringen samlet sett.

SKOGBRUKSNYTT

Offentlige tilskudd til skogkulturinvesteringer i Tynset og Alvdal kommuner for 2019

Følgende tiltak/skogkulturinvesteringer gis offentlig tilskudd i 2019:

- Markberedning – 40 % av kostnaden eks MVA
- Planting/ såing – 40 % av kostnaden eks MVA + klimatilskudd for tettere planting
- Ungskogpleie – 50 % av kostnaden eks MVA. begrenset til kr 250 / dekar
- Gjødsling av skogsmark – 40 % av kostnaden eks MVA
- Manuell 1. gangs tynning, hogstklasse III med satser kr 130/ m3 eller inntil kr 400/ dekar

Restkostnaden som ikke dekkes med tilskudd kan dekkes med skogfond. Alle krav om bruk av skogfond og søknader om tilskudd meldes til kommunen på eget standardskjema eller føres elektronisk via skogfond.no. **Frist for søknad om tilskudd til kommunen: 15.11.2019.**

Søknad om tilskudd til gjødsling og tettere planting har egne frister, ta kontakt! Aktuelle skjema og linker finner du på kommunens hjemmesider sammen med utfyllende informasjon.

Kort om status prosjekt «tilstandsregistrering av bruer på landbruksbilveier 2019»

Dette regionale prosjektet som omfatter seks kommuner har totalt fått bestilling på vurdering av tilstanden på drøyt 140 stk bruer/ kulverter. Status for prosjektet er at alle feltbefaringer var ferdig i august, og det jobbes nå med å utarbeide rapporter som skal ut til veilag/ eiere i løpet av høsten 2019. Prosjektet har avdekket noen mangler og feil i tabellverket som benyttes ved beregning av bæreevne, og planen er at Skogkurs vil foreta en oppdatering i høst sammen med Sweco/LDIR.

Rådgiver skogbruk Anders Jensen tlf: 95842247 epost: anders.jensen@alvdal.kommune.no

AJOURHOLD AV GÅRDSKART

Vi har over lengre tid hatt utfordringer med å oppdatere kartgrunnlaget for gårdskartene i våre kommuner. Vi fikk oppdatert mye på Alvdal i fjor, og i år har vi tatt et skippertak i Tynset. I den forbindelse har vi sett mye på flybilder og vært ute i felt på mange plasser. Noe står fortsatt igjen, og vi vil fortsette dette arbeidet så lenge det går før vinteren setter inn. Blir vi ikke ferdige tar vi opp igjen arbeidet til våren når graset blir grønt att. Vi oppfordrer uansett alle – både i Alvdal og Tynset – om å se over gårdskartet for egen eiendom. Dette for å kunne legge riktig areal til grunn for bl.a. søknad om produksjonstilskudd, gjødslingsplaner mv. Dersom dere mener det er feil i kartet, så gi oss beskjed om det så sjekker vi det ut så fort som mulig. Selv om dere kanskje har sagt fra til oss før, så gjør det igjen om noe ikke er oppdatert.

HAR DU PLANER ...?

Går du med tanker om å sette i gang med «et eller annet» i året som kommer? Det være seg et SMIL-prosjekt, nydyrking, utvidelse av fjøs, starte opp med tilleggsgjødsling eller noe annet som krever planlegging?

Bruk da høsten og vinteren godt til å forberede søknad om støtte eller finansiering. For IBU-finansiering til tradisjonelt landbruk og tilleggsgjødslinger er det ikke lenger søknadsfrister, men det lønner seg å være tidlig ute. Søknadsfristene for øvrige ordninger kommer vi tilbake til utover nyåret, men sjekk gjerne hva som kreves av dokumentasjon og forbered søknaden godt.

Ta bilder, utarbeid kostnadsoverslag, diskuter løsninger med alle som kan bidra med noe til prosjektet ditt, og ta kontakt med dem som kan levere det du trenger til søknaden, OG ikke minst – ta kontakt med oss på landbrukskontoret i en tidlig fase! Da kan vi som regel hjelpe deg mye bedre enn om du kommer til oss i siste instans. Vi ser fram til å høre fra dere!

LANDBRUKSPLAST

Landbruksplast til nytte og besvær

Plast er et viktig materiale for landbruket, men også en kilde til forurensning. Heldigvis er det gode muligheter for å levere landbruksplast til gjenvinning i Tynset og Alvdal kommune. Landbruksplasten kan du levere på FIAS, og den blir så sendt til gjenvinning i Folldal.

Visste du at:

- På landsbasis gjenvinnes ca. 85% av landbruksplasten
- Det er gratis å levere rundballeplast på FIAS
- Farget rundballeplast (rosa, blå etc.) kan leveres gratis til returpunkt, men må holdes adskilt fra annen rundballeplast ved levering.
- Det er gratis å levere all landbruksplast hvis du kjører det til Eid (Tolga)
- Alvdal bondelag har hatt en svært positiv prøveordning hvor de satte opp en miljøstasjon bak Innkjøpslaget. Her kunne man levere plastkanner og kjerper til rundballeplast ut uke 41, GRATIS.
- Vanlig resirkulerbar plast kan gjenvinnes hele 7-8 ganger før den går til forbrenning i fjernvarmeanlegg. Den avgir da samme mengde energi som den mengde olje man brukte innledningsvis for å lage plasten. Det har med andre ord ikke blitt borte noe energi på veien, den har bare blitt brukt mange ganger.
- Det finnes flere sorter nedbrytbar plast. Per i dag produseres denne plasten blant annet av mais. Den kan imidlertid ikke leveres til gjenvinning sammen med vanlig landbruksplast, da den forringer kvaliteten på den resirkulerte plasten. Denne plasten må leveres som restavfall. Når plasten ikke kan gjenvinnes mister man store deler av miljøgevinsten.

ÅRETS GROVFØRSEMINAR – BIOTOWN! MELD DEG PÅ – DATOEN ER 7.NOVEMBER

Årets grovførseminar arrangeres i samarbeid med den såkalte Biotown-satsingen fra bl.a. Klosser Innovasjon. Tema er framtidens matproduksjon og informasjon, program og påmelding er nå tilgjengelig via denne lenken:

<https://klosser.no/arrangement/velkommen-til-biotown-fjellregionen-2019/>

Dagen arrangeres altså på Søberg gård i Alvdal torsdag 7.november kl. 9.30-15.00. Velkommen til en dag om fremtidens matproduksjon, med fokus på ny teknologi, nye gener og klimasmart landbruk m.m. Førstemann til mølla, så vær kjapp med påmeldingen!

LEIEKJØRERE I TYNSET KOMMUNE 2017 – 2020

Med hjemmel i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark, § 5 bokstav a gis følgende personer løyve til å drive leiekjøring i Tynset kommune for perioden 1. november 2017 – 20. april 2020:

	Navn	Område	Telefon
1	Ingar E. Frengstad	Kvikne	909 75 996
2	Halvor Løkken	Kvikne	909 79 266
3	Rune Storli	Kvikne	995 85 227
4	Gjermund Rønning	Kvikne	905 84 793
5	Olav Moen	Kvikneskogen	907 91 031
7	Jarne Storås	Lonåsen/Magnilldalen	907 94 570
8	Per Martin Nyutstumo	Tynset vest	970 46 561
9	Sindre Gjeltén	Tynset vest	905 06 943
10	Roar Bangen	Tynset øst	994 12 186
11	Kristian Lund-Vang	Tynset	906 67 974
12	Hugo Hugubakken	Tynset	
13	Erik Fido Westgård	Fåset/Savalen	917 02 770
14	John Strømshoved, Savalen bygde- og hytteservice	Fåset/Savalen	907 98 766
15	Jon Bjørkeng	Fåset/Savalen	958 09 942

LEIEKJØRERE I ALVDAL 2019-2021

Med hjemmel i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark, § 5 bokstav a er følgende personer gitt løyve til å drive leiekjøring i Alvdal kommune i perioden 1. november 2019 – 20. april 2021:

Navn	Område	Telefon
John Strømshoved, Savalen bygde- og hytteservice	Savalen, områder i Alvdal	907 98 766
Ole Sørhus	Alvdal	906 80 084
Johan Furuli	Alvdal	906 90 833
Olav Magne Samuelshaug (Hytteservice DA)	Alvdal	950 46 371
Arne Dagfinn Øynes	Alvdal	990 26 898
Arnfinn Steihaug	Alvdal vestfjell	918 10 378

LANDBRUKSKONTORETS FACEBOOK-SIDE

Ut over kontorets egne nettsider via kommunene, har vi også en egen Facebook-side som vi etter hvert merker at flere og flere dere ute, både i og utenfor landbruket i kommunene våre, følger med på. Alt fra nyhetsoppslag til informasjon om søknadsfrister og aktuelle fagturer/fagmøter lenker vi fortløpende opp – etter beste evne, så følg oss gjerne!

Klikk deg inn på: <https://www.facebook.com/landbrukAlvdalTynset/>

STABEN VED LANDBRUKSKONTORET

Som dere er kjent med allerede, har Caspar Schärer for fullt gått over i pensjonistenes rekke, mens ny stedfortreder kom på plass fra samme dag – 1. september. Begge ble behørig henholdsvis takket av og ønsket velkommen under en samling med enheten og rådmannsnivå i månedsskiftet august/september, og bl.a. hadde Tynsetingen.no en fin sak om dem begge for en måneds tid tilbake. Om du er abonnent og ikke fikk med deg denne - klikk på bildet t.h.

Marit Eggen (32) er ny på landbrukskontoret – tar over etter Caspar Schärer

PASS PÅ HATTEN: Marit Eggen fra Tylldal har tatt over jobben til Caspar Schärer som rådgiver ved landbrukskontoret i Tynset og Alvdal. Han hadde flere gode råd å gi sin etterfølger, som å være seg bevisst mulige konflikter mellom rollene som bonde og saksbehandler i landbruksaker. Foto: Lars Vingelsgård

Nedenfor ser dere telefonliste og e-postoversikt på enhetens ansatte pr. dato:

- Ylva Sneltvedt, 62 48 91 34 / ylva.sneltvedt@alvdal.kommune.no
- Kristian Lund-Vang, 62 48 91 32 / kristian.lund-vang@alvdal.kommune.no
- Randi Brænd, 62 48 91 35 / randi.braend@alvdal.kommune.no
- Mariann Totlund, 62 48 91 38 / mariann.totlund@alvdal.kommune.no
- Ole Sylte Heggset, 62 48 91 36 / ole.sylte.heggset@alvdal.kommune.no
- Marit Eggen, 62 48 91 37 / marit.eggen@alvdal.kommune.no
- Anders Jensen, 62 48 91 33 / anders.jensen@alvdal.kommune.no

Rektorboligen ved Storsteigen VGS er som dere vet kontorstedet vårt, på utsiden av rv. 3 gjennom Alvdal, sør for brua over Glomma. Velkommen innom, og har du tilbakemeldinger på utgivelsen, eller tips til saker vi bør skrive om – ta kontakt med oss.

Alvdal, 4. oktober 2019